

Athör tueŋ cī Paulo gät Timothī

Wet nom

Timothī ē ye riēnythii cī gam pan yen Turkia ėmēn, wun ē raan Gīrik ku man ke ye nyan Itharel. Ee ye cath kek Paulo ku kony ē piöc. Athör kēnē cī Paulo gät Timothī ē jam wēl kadiäk.

Athör aci jöök yöök piöc lueth tēnē akut kōc cī gam, cī liäp nom kek piöc kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel. Piöc kēnē aye lueel lōn kāk pinynom aa rec. Ku alēu raan bī kuōny yök ē ŋiny kāŋ cī moony ē rot, ku luoi ye ke mīth kōk theek ku cīi thiēk. Ku det ye kek rou tō athöör yic aya, ee piöc mäac akut kōc cī gam ku duör Nhialic kek te bī bāny kōc cī gam ku jol aa kōc ke kuōny aa rēer thīn. Ku kē ye kek diäk, Paulo ē Timothī weet athör cök ciēn te bī yen ya alony Jethu Krītho thīn, ku jol a luoi muk ke lōŋ akuut juēc kōc cī gam.

Käk tō thīn

Muöth tueŋ 1:1-2

Piöc rin akut kōc cī gam ku kōc mac ke 1:3-3:16

Piöc tēnē Timothī rin luoi 4:1-6:21

1 ¹ Ee ŷen Paulo atuny ē Jethu Krītho cī Nhialic yen ŷo luök, ku Jethu Krītho yen ŋäthda lek ba ya atuuc. ² Ee ŷen tuc athöör manh cīt manhdie ayic cī wet Nhialic gam cōl Timothī. Bī Nhialic Wāda ku Jethu Krītho Bānyda yīn a ŋuään ku yīk yī dhēēŋ ku döör.

Paulo aci Timothī lek bī yenhom tiit piöc ē lueth

³ Wäär cieth ŷen ŷa la Mathedonia, yīn aca yöök ku ba rēer Epethuth, rin ba kōc kōc piöc ē lueth yöök ku bīk cīi la tueŋ ke piöc wēl lueth. ⁴ Lek ke bīk kōc anyikööl yekē ke lueel akōlakōl. Ku jol aa rin juēc wärkendīt kōc, ee rin ye kōc rēer ke teer röt ē path, acīn kē yekē juak kāk cī Nhialic guiir yiic. Rin wet Nhialic aye ŋic te cī raan gam. ⁵ Wet lek yī ē rin nhiēr ben ke ŋic puōn path, ku gam ē yic. ⁶ Kōc kōk aa cī kenhīm wel roor ku yekē jam wēl cīn kē kony kōc thīn. ⁷ Awickē ku bīk kōc piöc löōŋ Nhialic, ku keek acie wēlken yekē lueel ē deet yiic, wēl yekē ke lueel ke cī kepuōth tōŋ.

⁸ Aŋicku yen lōn puōth löŋ te ŋic ye muk nom apath. ⁹ Aŋicku aya, lōn löŋ acie looi rin kōc path. Aye beei bei rin kōc rec. Ku aa kōc löŋ dhōl yic, ku kōc cī wet Nhialic dhōl yic. Ku kōc käreec looi, ku kōc cie Nhialic ye rōök ku cik thek. Ku rin kōc ē kōc ke dhiēth ke nōk. Ku rin kōc kōc nōk. ¹⁰ Ku tēnē kōc la gup akōr ku kōc kōk ke lööm rōör kōk cīt ke. Ku kōc kōc ŷaac, ku alueth, ku kōc ē lueth lueel cōk aa lōn kuēēŋ ke, ku jol a kēriēc ēbēn cīi thāāny kek yīth ye piöc. ¹¹ Ku piöc puōth kēnē athōŋ kek Wet Puōth Yam path apei bō tēnē Nhialic la döc, ku ē yen aci thōn ŷa ba piöc.

Dhēēŋ Beny tēnē Paulo

¹² Jethu Krītho Bānyda aba leec rin cī yen ŷa yiēk riel. Ku ŋöōth ŷapuōu ku looi ŷa ba luoi looi. ¹³ Cōk alōn cī ŷen ke kuōc aa jam wätheer rin Jethu, ku ca kōc cōl agum. Ku ŷa kāk kōk looi, ke ŷen aci Nhialic nyuōth lier piānde, rin ŷen aci luoi ke cīn kēn ē ŋiec. Ku ŷen a ŷa kēc wet Nhialic gam. ¹⁴ Ku Bānyda acā yiēk dhēēŋden dīt apei kek nhiēr, ku gam kāk tō ē tōk kek Jethu Krītho.

¹⁵ Wet yic yen lēu ba lueel, ku alēu bī gam akīn, Jethu Krītho aci ben pinynom ku bī kōc käreec looi ben luök. Ku ŷen, ee ŷen raan wat kōc rec nhīm. ¹⁶ Ku Nhialic alir puōu tēnē ŷa, ku ē rin ē wet kēnē yen aci Jethu Krītho ŷa nyuōth lier piānde dīt apei, rin bī ŷa ŷen ye ke raan käreec looi apeidīt nyuōth thīn. Ku bī ŷa thōŋ kōc bī wetde gam aköldā ku yökkē pīr akōlriēc ēbēn. ¹⁷ Tēnē Nhialic Madhōl Beny mec akōlriēc cie tiŋ, Nhialic tōk ye theek ku lec akōlriēc ēbēn. Yenakan.

Paulo aci Timothī yöök ku bī yepuōu deet

¹⁸ Timothī, wēndie, yīn aba thōn kēnē ku bī wēl cī lueel rienku theer röt tieŋ, rin na buōth keyiic ke yīn abī luoi ŷic looi, ¹⁹ te muk yīn gamdu apath ke ŋic puōn path. Kōc kōk aa kēc wēl cī thōn ke muk nhīm ku aaci gamden rac. ²⁰ Kam ē kōckā aa yī ŷēminath ku jol aa Alekdhānder, kōc kek ca thōn jōŋrac ku bī ke piöc bik Nhialic cīi ben dhōl.

Te bī kōc aa rōök thīn

2¹ Tueŋ, yīn ayōök bāk aa rōök ku yakē Nhialic thiēec. Ku yakē rōök rin kōc kōk ku leckē rin raan ēbēn, ² cīmēn bānyāknhiim, ku kōc kōk tō riel kecin. Ku buk pīr ke ʔo dōör ke cīn akēek kam kōc. Ku yeku kac tōk kek Nhialic ku cīnku gup acuol. ³ Kēnē ē kēpath ku ē Nhialic col amit puōu, ⁴ yen wīc raan ēbēn bī poth kērac yic ku bīk wet yic ŋic. ⁵ Nhialic ē tōk ku jōl aa raan tōŋ dōör kōc ke Nhialic, Jethu Krītho, ⁶ yen cī rot gam bī nōk bī kōc ēbēn waar, ku wet kēnē acī nyuōth akōl cī loc. ⁷ Ku rin ē wet kēnē yen acī ʔa kuany, ke ʔa atuuc ku ʔa raan piōoc tēnē kōc cie kōc Itharel, ku ba gam ē yic lueel. Yen acī lueth luel, ee yic yen alueel.

⁸ Yen awīc rōör wuōöt thok ēbēn, ku bīk kecin taar nhial ke rōök tēnē Nhialic, ke cīn riāäk ē puōu, ku agōth.

⁹ Yen awīc diāär bik aa cieŋ aleth path. Ku cīkkē kenhiim ye nai dhōl tuut kek kōc. Ku cīk ye cieŋ milāŋ tōc ku aleth ku guēt kōk ye ʔōc wēu juēc apei. ¹⁰ Ku keek aa dhil rōt col adhēŋ kāpuōth yekē ke looi, kāk ye diāär cī gam looi bīk Nhialic aa door.

¹¹ Tik adhīl piōc lier guōp ku ye wet cī lek ye gam. ¹² Tik acā ye puōl ku bī ʔa piōoc tedē ke la riel tēnē rōör, aadhīl rēer ke lir gup. ¹³ Rin Adam yen ē kōŋ cak, ku jōl Eba ben cak. ¹⁴ Ee cie Adam yen cī wēŋ nyin ē ye tik yen ecī wet nyin, ku cī lōŋ Nhialic thek. ¹⁵ Ku diāär aabī kony ku luāk keek dhiēnh mīth yiic, te le kek tueŋ keye kōc cī gam, ku nhiēr kepuōth, ku yekē kōc ē luui kāpath dhēl atheek.

Bāny akut kōc cī gam

3¹ Ku wet yic cīn yic lueth akīn, na le raan wīc ye ku bī ʔa beny kōc cī gam, ke luoi path nhiaar. ² Beny adhīl a raan cīn kēreec ye looi. Yeen adhīl la tieŋ tōk, cī gam puōu ēbēn. Ku alir guōp ku cī kāŋ ye bāth ku athek yeguōp. Ku ē kōc ben tēnē ye ŋiec lor. Ku alēu ku bī kōc piōoc. ³ Yeen acie raan ē wīet ē māū, tedē keye raan ē tōŋ. Adhīl a raan ŋic cieŋ ke kōc. Ku acie raan nhīar wēu apei. ⁴ Adhīl paande ŋiec mac apath bī miethke col athek ye, ku yekē wetde piŋ. ⁵ Na kuc raan paande mac, ke lēu kēdē ku bī kōc cī Nhialic gam ŋiec aa guir? ⁶ Yen adhīl a raan cī nhom bak ē gam yic rin ku bī cī nhīam bī luōk wei aya cīmēn jōŋrac. ⁷ Ku yeen adhīl a raan ye kōc kēc gam ŋiec jam rienke, rin bī cī wāi wīn jōŋrac bī guōp ʔār.

Kōc kōc kony luoi kāk Nhialic

⁸ Kōc kōc kony luoi kāk Nhialic aa dhil aa kōc path thek cīn kē yekē moony. Keek aacie kōc dek mōu apei, tedē keye kōc kok wēu. ⁹ Keek aa dhil gam cī nyuōth ke muk kepuōth, ku mukē puōn yer. ¹⁰ Keek aa dhil them tueŋ, ku na cīk ŋiec luui, ka jōl puōl bīk kōc aa kony luoi. ¹¹ Diāärken aya aa dhil gup la atheek ku cīk ē luum kōc tōr gup, keek aa dhil aa kōc lir gup, ku aacie kōc ye ruēny kēriēec ēbēn yic. ¹² Raan kōc kony luoi kāk Nhialic adhīl la tiŋ tōŋ cī gam puōu ēbēn, ku adhīl miethke ku paande ŋiec mac apath. ¹³ Kōc kek kōc kony luoi, ku aa luoiden ŋiec looi, aaye theek, ku alēukē bīk aa jam kōc nhīm ke cīn riōoc guōp. Ku pīrkē gamden yic tēnē Jethu Krītho.

Kēril nyuōth

¹⁴ Cīmēn get ʔen athōr kēnē tēnē we, aya ŋōōth wek aba la tiŋ. ¹⁵ Ku na le kē gōu ʔa, ke athōr kēnē abī we col aŋic te lēu bī wek kāk akut cī gam aa luōi thīn, ku yen akut kōc cī gam ē Nhialic pīr, yen ē mēn yen yic kuony.

¹⁶ Acīn raan lēu bī kē cī nyuōth, kēdan thekku ē yic, jai.

Yeen acī nyuōth ke ye raan.

Acī Wēi Nhialic nyuōth lōn ee yen raan la cōk.

Ku acī atuuc nhial tiŋ,

ku lēk wuōöt ēbēn.

Ku kōc pinyinhom acī ben la gam tēnē yeen,

ku acī ʔāth nhial pan Nhialic.

Kōc piōoc aa wēŋ

4¹ Aye Wēi Nhialic lueel ē gēi lōn kōc kōk aabī gamden cī ben aa theek akōldā. Keek aabī kāk bī jakrec ke aa wēŋ nyin aa gam, ku buōthkē piōoc jakrec yic. ² Piōoc cīt ē kēnē aye thiāi piny kōc aa lueth kōc wēŋ, kōc cīn kē ŋic piāthken. ³ Kōc cīt kākā, aa kōc ʔōök ka awuōc ku bī raan thiēek, ku cīem mīth kōk yekē tak ka rec. Ku yen Nhialic acī mīthkā cak ku bī kōc cī gam ŋic yic keek aa cam te cī kek kaŋ rōök.

⁴ Kwat keriëec ebën cî Nhialic cak apath, acin kë lëu bi kóc kuc, ku yen keriëec ebën aye cam ku rööc kóc bi Nhialic leec, ⁵ rin wet Nhialic ku rööc ë miëth cöl apath.

Aluan Jethu Kritho

⁶ Te piöoc yin wëlkä tënë miethakua, ke yin abi ya raan luoi path ë Jethu Kritho cî njec muk ë dhöl gam yith ku piöoc path ca buoöth yic. ⁷ Ku meec rot wei anyikööl cie yith ë Nhialic, anyikööl cîn wetden yic cii path bi ke aa lek kóc. Lui apeï ba rot piöoc ba pîr cit te wïc Nhialic ye thîn. ⁸ Luoi ye raan looi ë guöp muk bi riel apath, ku luoi ye yin rot piöoc ba pîr cit te wïc Nhialic ye thîn ajuëen apeï, rin ala kë ye njöth thîn pîr emën yic, ku pîr pan Nhialic aköldä. ⁹ Ku yic yen leu ba lueel bi gam akîn. ¹⁰ Yok aabi buöc ku luuiku apeï, rin yok aa njöth Nhialic pîr, yen raan ebën kony, ku tuej aa kóc cî wetde gam.

¹¹ Yakë kóc yöök ku piöockë ke ë kakkä. ¹² Duökkë kóc cöl aaye we dhöl gup rin koor wek. Ku luokë röt bi kóc cî gam röt aa thöj we ë jamdun yic, ku pierdun ku nhierdun ku gamdun ku lön cîn wek gup ajuëec.

¹³ Agut te bi yen ben, yakë wël cî göt athör Nhialic yic kuen kóc. Ku yakë kóc lek ku piöockë ke. ¹⁴ Duk yipuöu wel wei kë cî yiëk yï yic ë rot, këwäär ca yöc dhël cî Nhialic lek kóc ë rienku wäär tæu kocdit akut, kóc cî gam kecin yinhom.

¹⁵ Tääu yipuöu piny apath ba käk Nhialic njec looi, ku bi raan ebën luoidu tiñ te le yen tuej thîn. ¹⁶ Tiñ pierdu cök ku käk ye piöoc apath. Deet wetdu yic apath, rin na loi këya ka bi yï luök ku kóc welku piñ aya.

Käk loi tënë kóc cî gam

5 ¹ Duökkë raandit ye kuöc jääm, yakë jääm dhël atheek cimën wurdun. Yakë riénythii njec jääm apath cimën miethakun, ² ku yakë diäardit jääm kecit märkun, ku diäarkor kecit nyierakun ke we cîn puöth akuëeth.

³ Thekkë lëer cîn nhïim kóc ke kony. ⁴ Ku na la lëer mïth, tedë ke ye mïth miethke, ke keek aa dhilkë kan nyuöth lön cî kek gam ë dhöl muk kek kóc manyden thok thîn. Ku këya aabi kóc ke dhiëth ke, wärken dit ku märken dit riöp rin wäär muk kek ke. Ku këne yen ë Nhialic cöl amit puöu. ⁵ Lëer reer ë rot ke cîn raan muk ye ayic ë Nhialic njöth, ku ye rööc weer ku aköl, ke ye Nhialic thiëec ku bi ye kony. ⁶ Ku lëer ye yiëk yepuöu miet puöu ë rot, acit raan cî thou cök alön nuöt pîr yen. ⁷ Lekkë kockun cî gam ë wëlkä aya, rin ku bi cien raan gäk ke. ⁸ Ku na le raan cii kóc ruäai kek ye muk, nadë ke ye manyde thok, ka cî kuc ë gam, ku raan cîn gam ajuëen tënë ye.

⁹ Acin lër met akut lëer yic te këc ruönke thiärdätem waan thok. Ku ë ye tiñ path tënë muönyde. ¹⁰ Ku aye njic rin wet kipuöth ye looi, cimën lön njic yen mïth muk, ku ë kóc goöj apath, ku ë kóc cî Nhialic gam luöi kâpath, ku ye kóc la kë jör ke kony, ku ye cool luoi kuat keriëec ebën path.

¹¹ Duökkë lëer kor ye mat akut lëer yiic, rin na lek rööc tak, ka cöl röt athiak, ku cik kepuöth ben yiëk wet Raan cî lóc ku döc. ¹² Ku këya, ka cä awuöc looi ë rin cî kek athön wäär bik aa looi thoñ köu. ¹³ Keek aya aabi piöc reer piiny ë path ku yekë beei kuany yiic, ku det rac aya, keek aabi aa kóc alop jöt ku yekë luup wël cii path. ¹⁴ Ke yeen aya tak lön puöth yen bi lëer kor aa thiaak, ku bik la mïth, ku mackë bäaiken apath, rin bi raan aterda dhël cii yöc bi ke aa jääm wël rec kegup. ¹⁵ Lëer kök emën aaci jai wet Jethu ku keek aaci jöjrac buoöth cök.

¹⁶ Ku na le tiñ cî gam tö lëer manyden thok, ka dhilke muk apath, ku cii ke pel akut kóc cî gam bi ya yen muk ke, rin bi akut kóc cî gam yenhom yiëk muöök lëer cîn nhïim kóc muk ke.

¹⁷ Bäny luoi akut kóc cî gam looi apath aaye theek ku riöp ke, rin ye kek kóc ë luui apeï, kóc kek kóc lek wet Nhialic ku yekë kóc piöoc. ¹⁸ Aye athör theer wël Nhialic lueel, “Duk muöör der thok te luui yin ye bi rap kööm.” Ku këya, “Raan ë luoi adhil yiëk ariöpde.”^a

¹⁹ Duökkë wet goöny raandit ye gam te cî yen kóc karou ku diäk kek goöny yen. ²⁰ Te le yen kóc cî kërac looi ka dhil nyieeny kóc nhïim, rin ku bi kóc kök këcit ë këne cii ben looi.

²¹ Wek ayöök Nhialic nom, ku Jethu Kritho ku jöl atuuc cî Nhialic lóc, thekkë wëlkä ke we cii kóc ye tek yiic bi la raan det yakë nuään kuat kë luokë yic.

²² Duökkë ye löc yen lön kueny wek raan bi Nhialic luöi. Duökkë röt mat luoi kërec yiic, reerkë ke we lip gup.

²³ Duökkë piü ye dek kepec, yakë muön thin-nyöot dek, ku bi we kony bi thiöör we cii ye lac piäär yiic.

^a5:18L.rou 25:4; Mt 10:10; Lk 10:7 (aliu cieej Jiëej yic)

²⁴ Käreç ye kōc kōk looi aa la gei kōc nyin, ku aake wat nhīim ë luk yic, ku kōc kōk aaye käreçken cik thiaan jāl ñic ciëen. ²⁵ Ku ë dhöl tööñ kënë, kăpuoth ye raan looi aa cie muoony, ku kăpuoth kōk cī thiaan aabi ñic aköldä.

6 ¹ Aloony ëbën aa dhil luui apei, ku yekë bányken theek apei, rin bi cien raan kuc jam rin Nhialic, ku jol aa piöoc ye yok kōc piöoc. ² Aloony kōc cī gam acik lëu ku bik kōcken cī ke loony dhöl gup, rin keek aa wämāthakën. Kë lëukë bik looi ë lon bik luuiden aa looi apath, rin kōc la kë yekë yok luoi yic, aa kōc cī gam nhiarkë ke. Aa kek kāk leukë bāk ke piöoc tënë kōc, ku yakë ke deet puoth bik ke theek.

Piöoc ë yic ku piöoc ë lueth

³ Raan piöoc wet det cie kën ë Nhialic ku acii thöñ kek wël Bányda Jethu Kritho ku jol aa piöocda rin Nhialic, ⁴ ke yeen anek nhiam wei ku acin kë ñic. Yeen ala kë wic cie thök yepušu bi rot aa teer ku göth ke kōc wël cie yith, ku kënë ë tiel beei ku keek kōc, ku læt kōc röt, ku bii diu rac kam kōc, ⁵ ku kōc cin nhīim aa röt cool ë teer ku acin yiny tö ke ke. Ayekë tak lon yath ë dhël kōc col ajak.

⁶ Ee këya, yanh la cök ë raan col ajak apei, te cī yen kāk tö ke ye gam piände ëbën. ⁷ Rin yook acin kë cuk beei pinyinhom, ku ka cin det lëuku buk nyaai thīn. ⁸ Na lok kë camku ku kë ceñku ka cin det yīkku yopuoth. ⁹ Kōc ye wic bik jak, aaye piäthken thel käreç yiic, ku keek aa wei kāk kuckë ku käreç ye piäthken nhiaar, kāk ke thel riääk yic ku rec ke. ¹⁰ Rin ku bi raan jieek nhiaar, ee kōc mieet kuat kākjuëc rec yiic. Kōc kōk aaci kepuoth yiëk jieek apei agut bik nhīim mää ë gam, ku keek aaci kăjuëc ñöñ ë nyin beei kepuoth.

Timothī aci nyuoth luide

¹¹ Ku yin raan Nhialic meec rot wei luoi käreç yiic, ku ye dhöl la cök yen muk cök. Ku ye luui kāk Nhialic ke yi ñöth Jethu ku ye kōc nhiaar, ku ye gum, ku ye raan ñic cieñ ke kōc. ¹² Thär kë yeku gam apath, ku muk pir akölrüëc yen ë col Nhialic yi apath aya, këwäär ca gam ba lueel thuondu kōc juëc nhīim. ¹³ Nhialic nom, yen wëi yiëk këriëc ëbën, ku Jethu Kritho, yen cī ye lueel gai wäär Pilato nom, yin aya yöök, ¹⁴ muk löönkä nhīim apath ke cin kë wääc yet aköl bi Bányda Jethu Kritho ben ben. ¹⁵ Lon bi yen ben ben abi rot looi aköl cī Nhialic tak yen raan cī döc, ku yen Benyñaknom yetök, yen Benyñaknom tö tueñ bányñaknhīim, ku ye Beny bány. ¹⁶ Ee yeen yetök yen acie thou, ku yen aciëñ ruel yic, ruel cin raan rot thiäk ye. Acin raan cii ye kañ tiñ, ku acin raan lëu ku bi ye tiñ. Yen aaye theek, ku ala riöldit tet akölrüëc ëbën. Yenakan.

¹⁷ Yöök kōc cī jak kāk piir pinyinhom bik cii nhiam, ku cik ñäthden teeu kāk cie yith yiic cimën jieek, ku ye Nhialic yen ñöthkë, Nhialic cī yo yiëk këriëc ëbën ë biökruaalde ku buk puoth miet. ¹⁸ Yöök ke bik kăpath aa looi, bik aa abiökruel, ku dhilkë kākken aa rom kek kōc kōk. ¹⁹ Këya, keek abi jieek la cök tööu ë rienken pan Nhialic. Ku ë yen abi ya këril diit bi ke cök piny aköldä. Ku yen abi kek piir la cök yok. ²⁰ Yin Timothī muk kë cī kuei yi apath. Meec rot wei ë jam rac cii thiääk ke Nhialic yic, ku ater cin yic kë kuany ye kōc kōk yin jöony ë lueth ku luelkë ke ñieec ë kăñ. ²¹ Rin aye kōc kōk lueel lon ñic kek kăñ, ku ë teenë, keek aci mer wei dhöl gam yic.

Dhëñ Nhialic abi rëer ke we ëbën.